

Luus Koster

Ik heb me
heel lang heel
rot gevoeld over
deze patiënt

Net mensen

Vandaag hangt er een mineurstemming in het ziekenhuis. Vanochtend kwam het bericht dat een van de internisten 's ochtends dood is aangetroffen in zijn bed. Vreselijk. Begin 50, jong, vitaal, geliefd dokter, vader van drie kinderen, echtgenoot, collega, buurman, vriend, kennis. Uit het leven weggerukt. Onverteerbaar. En toch is het maandagochtend. En toch zijn de poli's volgeboekt en beginnen de wachtkamers vol te stromen. En toch liggen patiënten klaar in hun operatiejasje te wachten op de anesthesioloog, op de chirurg. Het leven van de collega-dokters gaat door en heeft geen ruimte voor pauze, geen ruimte voor afdwalende gedachtes of een ondermaatse prestatie. De patiënten verwachten een hoge constante kwaliteit. En terecht, dat wil iedereen voor zijn moeder, zijn kind. Maar dokters zijn net mensen. Dat is soms best lastig in deze veeleisende snelle, individualistische, geautomatiseerde maatschappij.

Je hebt het allemaal wel eens: wat griepig, slecht geslapen, moe, niet lekker. Maar niet ziek genoeg om thuis te blijven, om je patiënten en collega's in de steek te laten. Of zou je dat toch moeten doen? Ik herinner mij zo'n twijfelgeval in mijn eerste jaar goed. Zondags had ik dienst. De hele zaterdag had ik met hoge koorts in bed gelegen, wachtend op een reactie op voorgesproken voicemail van collega's. Het was pinksterweekend en als je geen dienst had, dan had je natuurlijk van alles gepland. Uiteindelijk was er een collega die vanaf de middag mijn dienst wilde overnemen. Ik was dankbaar. Zondagochtend begon ik

aan mijn dienst met paracetamol achter mijn kiezen. Niet zo fit als anders. Ik kreeg een consult van de interne of ik even wilde meekijken naar een patiënt met buikpijnklachten, waarbij bloedonderzoek en echo van de buik normaal waren. De 62-jarige man was fit, blanco voorgeschiedenis en had duidelijk pijn in zijn buik. Net als de internist kon ik er ook, na overleg met mijn supervisor, geen diagnose op plakken. Ik adviseerde hem vooral terug te komen bij koorts, toename van pijn of andere alarmsymptomen. Eind van de middag kwam hij terug: verbloedingsshock door een gerupteerd aneurysma van een zijtakje van een zijtakje van de aorta. Een absolute zeldzaamheid, die zeker niet in onze differentiaaldiagnose van die ochtend stond. Toch heb ik me heel lang heel rot gevoeld over deze patiënt: had ik anders geoordeeld als ik die ochtend fit was geweest?

Als een collega aangeeft ziek te zijn, dan probeer ik die dienst over te nemen. Je wilt jezelf recht in de spiegel kunnen blijven aankijken en je wilt dat je collega dat ook kan. Maar wat te doen na zo'n overlijdensbericht? Ziekenhuis dicht? Het liefst wel. Maar het is niet voor niets een ziekenhuis. De patiënten hebben er niet voor gekozen om ziek te worden. Dus: diep inademen, borst vooruit en doorgaan. Zoals het leven meestal gewoon doorgaat. ■